

ὅποιαν οὐδεμία λάμπει δύναται νὰ θαμβώσῃ καὶ διὰ τὴν ὅποιαν οὐδεμία σκοτία εἶναι ἀδιόρατος.

Τοῦτ' αὐτὸ συνέβη καὶ διὰ τὰ δύο αὐτὰς γυναῖκας· ἦσαν μετριόφρονες καὶ παρεδέχοντο πάντα, ταπεινὰ καὶ ὑπεχώρουν εἰς πάντα, ἀγαθαὶ καὶ συνεμορφοῦντο πρὸς πάντα, ἀντὶ δὲ αἱ ἀρεταὶ τῶν αὐτῶν νὰ ἐκτιμηθῶσιν ὡς οἱ πολυτιμότεροι καὶ ἐντελέστεροι μαργαρίται μεταξὺ τῶν γυναικῶν κοσμημάτων, δὲν ταῖς ἐχρησίμευσαν ἢ νὰ παρατηρῶσι πόσον ἀδύνατοι καὶ ἀδρανεῖς ἦσαν, καὶ νὰ ἀφοσιωθῶσι πρὸς ἐκεῖνον οὐτινος τὴν ὑπεροψίαν καὶ τὸν δεσποτισμὸν νῦν χαριστοῦντο νὰ σέβωνται.

Ὁ δὲν Ἀνδρέας Πενάλτα, ὅστις ἦτο εἰς ἄκρον φίλαυτος καὶ ἐπεθύμει σφόδρα νὰ ἐκλαμβάνεται ὡς ἄνθρωπος προτερημάτων, μετεχειρίζετο τὴν γυναῖκά του καὶ τὴν πενθεράν του μετὰ προσοχῆς καὶ στοργῆς πρὸ τῶν ξένων, καί, ὡς λέγουσιν οἱ Γάλλοι, ἔκαμνε τὸν *καλὸν πρίγκηπα*, δηλαδὴ κατεδέχετο νὰ κατέλθῃ εὐμενῶς μέχρι τῆς τάξεως ἐκεῖνων, αἵτινες ἔκλινον πρὸ αὐτοῦ. Ἄλλ' ἐν τῇ οἰκίᾳ ζωὴ ἀνελάμβανε τὴν ὑπεροψίαν του, τὰς μεταχειρίζετο μεθ' ὑπερηφανίας καὶ μεθ' ὑπερτάτης περιφρονήσεως.

Αἱ ἀδεξιότητες ἢ αἱ ἀνοησίαι, ἃς ἡ Ροζαλία διέπραττεν ἐν ταῖς ἐπισκέψεσι, τὸν ἐκίνουν εἰς ἀγανάκτησιν. Εἶναι εὐκολὸν νὰ ἐννοήσῃ τις ὅτι ἡ πτωχὴ νεαρὰ γυνή, ἀνατραφεῖσα εἰς χωρίον, οὐδὲν ἐγνώριζεν ἐκ τῶν ἔξεων καὶ τῶν τρόπων τῶν πόλεων, οὔτε ἐνεδύετο μετὰ κομψότητος, οὔτε ἔμενε τρεῖς ἢ ἑξ ὥρας ἐν τῷ δωματίῳ τοῦ καλλωπισμοῦ. Δὲν ἔψαλλε, δὲν ἐχόρευε, δὲν ἔπαιζε κλειδοκύμβαλον καὶ ἡ ἄφρων φιλαυτία τοῦ συζύγου της, προσβαλλομένη δι' ὅλα αὐτά, διετύπωσε, διὰ νὰ ἀποδεικνύῃ τὴν δυσθυμίαν του, φράσιν τινά, δι' ἧς προσέβαλε καὶ ἐταπείνου τὴν πτωχὴν σύζυγόν του· τῇ ἐπαναλαμβάναν ἀκαταπαύστως: *Δὲν ἔβρεις τίποτε!*

Ὑπάρχουσι δύο πράγματα ἐναντίον τῶν ὁποίων ὁ ἄδικος καὶ κακόβουλος δεσποτισμὸς οὐδὲν ἰσχύει· ὁ σιδηρὸς, ὅστις ἀνθίσταται πάντοτε, ἰσοδυναμεῖ τῷ βρούλῳ ὅπερ ὑποχωρεῖ ἀκαταπαύστως. Ἐνεκα τούτου ἐν τῇ οἰκίᾳ ταύτῃ ὑπῆρχε πάντοτε ἐντελής εἰρήνη· καθ' ὅσον ὁ δεσποτισμὸς ὅστις τὴν διηύθυνε δὲν συνήντα ἢ βρούλα εὐκαμπτα καὶ ἀσθενή. Ἡ θέλησις τοῦ δεσπότη διήρχετο ἐπὶ τῆς οἰκογενείας αὐτῆς ὡς ἡ θύελλα ἐπὶ παιδιᾶδος ἀδένδρου. Ἡ παιδιάς αὕτη οὔτε ἄγονος οὔτε ἐρημος ἦτο, ἀλλὰ κεκαλυμμένη διὰ γλυκειᾶς καὶ δροσερᾶς χλόης.

Γ

Κατὰ τὴν ἐποχὴν αὐτὴν αἱ σχέσεις τῆς δόνα Μαρίας μετὰ τοῦ υἱοῦ της ἐδεινοῦντο καθ' ἐκάστην. Ἡ ἀγαθὴ γυνὴ εὐπειθὴς πάντοτε πρὸς τὸν γαμβρόν της, δὲν παρεδέχετο τοὺς λογαριασμοὺς ἃς τῇ ἐπεμπεν ὁ υἱὸς της, ὅστις ἐξηκολούθησε νὰ διαχειρίζεται τὴν τῆς μητρὸς του περιουσίαν, ἥτις ἔμενε ἡνωμένη μετὰ τῆς

ιδιότητος του. Συμμορφούμενη ὅθεν τῇ γνώμῃ καὶ ταῖς συμβουλαῖς τοῦ δὲν Ἀνδρέα, ἀπεφάσισε, κατόπι μεγάλης ἐριδός, νὰ ἀπαιτήσῃ τὸ μεριδίον της. Τοῦτο ἐγένετο ὀλίγον μετὰ τὴν εἰς τὴν πόλιν Μ... ἀφίξιν τῆς οἰκογενείας. Ἡ ἀπόφασις αὕτη νῦν χαρίστηκε πάντας, καὶ ἡ ἀγαθὴ γυνὴ ἀνεκουφίσθη μεγάλως, ἐλπίζουσα ὅτι εἰς τὸ μέλλον δὲν θὰ παρουσιαζέτο αἰτία τις δυσαρρεσκείας μεταξὺ αὐτῆς, τοῦ υἱοῦ της καὶ τοῦ γαμβροῦ της.

Πρῶτον τινα μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν τῆς γράϊας ἐκ τῆς ἐκκλησίας, ὑπάλληλός τις τοῦ συμβολαιογράφου καὶ πληρεξουσίου τοῦ υἱοῦ της, παρουσιάσθη πρὸς τὴν ἀγαθὴν γυναῖκα κομίζων αὐτῇ μεγάλην χρηματικὴν ποσότητα, τὴν τελευταίαν δόσιν τῆς ἐκποιηθείσης κτηματικῆς περιουσίας της. Ἡ δόνα Μαρίας εἶδε τὴν ἀπαιτούμενην ἐξόφλησιν καὶ καθήσασα πλησίον τῆς θυγατρὸς της ἐξέφραζε τὴν χαρὰν της διὰ τὴν ἐπιτυχὴ ἔκβασιν τῆς ὑποθέσεως, ὅτε εἰσῆλθεν ὁ πρωτότοκος τῶν ἐγγόνων της ἐπιστρέφων ἐκ τοῦ σχολείου. Τὸ παιδίον, παιδρόν, ἐκράτει εἰς τὰς χεῖράς του τὸ τετράδιον τῆς καλλιγραφίας του ἵνα τὸ δεῖξῃ εἰς τὴν μάμμην του. Αὕτη ἔλαβεν αὐτὸ μετὰ προθυμίας καὶ εὐχαριστήσεως, τὴν ὅποιαν διήγειρεν εἰς αὐτὴν πᾶν ὅ,τι ἔπραττον οἱ ἐγγονοὶ της, καὶ ἀνέγνωσε τὸ ὡς δείγμα γραφῆς ἐντυπὸν ἀξίωμα ἐν τῷ πρώτῳ φύλλῳ, ὅπερ ἐπανελαμβάνετο εἰς ἐκάστην γραμμὴν ἀντιγεγραμμένον παρὰ τοῦ παιδίου: *Μὴ μεριμᾷς διὰ τὴν αὐρίον, δὲν εἶσαι βέβαιος ὅτι θὰ τὴν ἴδῃς.*

Ἡ Μαρίας διεξῆλθε τὰς γραμμάς πάσας ἐπιδοκιμαζούσα, καὶ εἶπεν εἰς τὸ παιδίον:

— Μικρὲ μου Ἀνδρέα, ἐπαναλαμβάνεις τὸ αὐτὸ πρᾶγμα.

— Ναί, μάμμη, ἀπεκρίθη τὸ παιδίον, ὅλαι αἱ γραμμαὶ λέγουσι τὸ αὐτὸ ὡς τὸ παραδειγμα, ἐκτὸς τῆς τελευταίας.

Ἡ μάμμη ἐταπείνωσε τοὺς ὀφθαλμούς της καὶ ἀνέγνωσε: *Ἐγγράφη παρὰ τοῦ Ἀνδρέα Πενάλτα, τῇ 20 Μαρτίου 1840.*

— Τέκνον μου, εἶπεν ἡ Μαρίας, σήμερον δὲν ἔχομεν 20 τοῦ μηνός, ἀλλὰ 19, τοῦ ἁγίου Προκοπίου.

Τὸ παιδίον ἤρξατο νὰ γελάει καὶ ἀπεκρίθη:

— Ἐχεις δίκαιον, ἔκαμα λάθος, ἀλλὰ δὲν βλάπτει. Ἄ: ὑποθέσωμεν ὅτι ἐγγράφη αὐρίον.

— Λησμονεῖς τόσον ταχέως τὰ ἀποφθέγματα τὰ ὁποῖα γράφεις; ἀπεκρίθη ἡ μάμμη του. Δὲν ἔγραψες:

«*Μὴ μεριμᾷς διὰ τὴν αὐρίον δὲν εἶσαι βέβαιος ὅτι θὰ τὴν ἴδῃς.*»

— Καλὰ, θὰ τὸ διορθώσω, ἀπεκρίθη τὸ παιδίον, ὅπερ ἔλαβε τὸ τετράδιον καὶ ἀπῆλθε τρέχων. Μετ' ὀλίγον δὲ ἐπέστρεψε καὶ τὸ ἐδείξεν εἰς τὴν μάμμην του.

— Τέκνον μου, ἀνέκραξε πάραυτα ἡ γράϊα, διατί τὸ ἐδιόρθωσες δι' ἐρυθρᾶς μελάνης; Θεέ μου! Νομίζει τις ὅτι ἔγραψες τὴν ἡμερομηνίαν δι' αἵματος!

— Ἡ ἐρυθρὰ μελάνη ἦτο ἐν τῷ γρα-

φεῖω τοῦ πατρός μου καὶ ἦτο ὠραιοτάτη, ἀπεκρίθη τὸ παιδίον.

— Καὶ ἐγὼ τὴν εὐρίσκω ἀσχημοτάτην, εἶπεν ἡ μήτηρ· διότι διακρίνεται πολὺ ἡ διόρθωσις. Σχίσε το, παιδί μου, καὶ αὐρίον, ἂν θέλῃ ὁ Θεός, θὰ γράψῃς ἄλλην σελίδα διὰ τὴν μάμμην σου.

— Ὁρί, ὀχι, εἶπεν αὕτη, Αὐτὴν ἔγραψες δι' ἐμέ, καὶ με διδάσχεις καλὸν καὶ ἅγιον μάθημα δι' αὐτῆς, ὅτι ὀφείλομεν δηλαδὴ πάντοτε νὰ ἡμεθα ἔτοιμοι διὰ τὸν θάνατον, ὅστις μᾶς φέρει πρὸ τοῦ δικαστηρίου τοῦ ὑπερτάτου κριτοῦ τῶν ψυχῶν. Θέλω νὰ τὴν φυλάξω ὡς προσφιλεῖ ἀνάμνησιν καὶ ὡς καλὴν συμβουλὴν. Ἀκουσε, προσέθεσε λαμβάνουσα ἐκ τῆς τραπέζης δρᾶκα χρυσῶν νομισμάτων, εἰμαι τόσον εὐχαριστημένη διὰ τὴν ἐπιμέλειάν σου καὶ δι' αὐτὴν τὴν σελίδα ἡ ὅποια μοι τὸ ἀποδεικνύει, ὥστε σοι προορίζω τὸ χρηματικὸν αὐτὸ ποσόν, τὸ ὅποion θὰ σοὶ ἀνῆκε μετὰ τὸν θάνατόν μου. Καὶ διὰ νὰ τὸ γνωρίζωσι θὰ γράψω τὴν θέλησίν μου εἰς τὸ τέλος τῆς σελίδος αὐτῆς καὶ θὰ τυλίξω τὸν χρυσὸν αὐτὸν ἐν αὐτῇ.

Ἡ καλὴ γυνὴ ἔλαβε τὴν γραφίδα δι' ἧς εἶχε κάμει τὴν ἐξόφλησιν, καὶ ἔγραψεν εἰς τὸ τέλος τῆς σελίδος ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦ παιδίου: *Ἡ Μαρίας Περὲξ ἀφίνει τῷ πρωτότῳ ἐγγόνῳ της τὴν ἐν τῇ σελίδι ταύτῃ χρηματικὴν ποσότητα ὡς ἀνάμνησιν.*

Μετὰ ταῦτα περιετύλιξε τὰ χρυσὰ νομίσματα διὰ τοῦ χάρτου, τὰ ἐναπέθεσε μετὰ τῶν ἄλλων εἰς κιβωτιδίον τι ὅπερ ἔκλεισε καὶ τὸ ἔφερεν εἰς τὸ δωμάτιόν της.

Ἦτο ἡ αὕτη ἐκεῖνη νύξ καθ' ἣν διεπράχθη ἐπὶ τῆς πτωχῆς γυναικὸς ἡ φρικτὴ δολοφονία, τὴν ὅποιαν ἀναφέραμεν ἐν ἀρχῇ τοῦ παρόντος διηγήματος. Διηγῆθημεν τὴν θλίψιν τὴν ὅποιαν προῦξένησεν ἡ καταστροφὴ αὕτη εἰς τὴν πτωχὴν Ροζαλίαν καὶ τὴν βαθεῖαν ἐντύπωσιν τὴν ὅποιαν ἠσθάνθη ὁ σύζυγος, ὅστις ἀναμφιβόλως μετενόησε τότε διὰ τὴν πικρὰν ζωὴν ἣν παρεῖχεν εἰς τὸ πτωχὸν ἐκεῖνο θῦμα.

Τὴν δολοφονίαν ἐπηκολούθησεν ἡ σημαντικὴ κλοπὴ τῶν χρημάτων τῆς γράϊας ὅπερ ἐπέφερε τὴν ἐλάττωσιν τῆς περιουσίας τῆς οἰκογενείας. Οὐδὲν ἠδυνήθησαν νὰ ἐκνεύρωσι· τὸ μυστήριον δὲ ὅπερ περιέβαλε τὸ τόλμημα ἐκεῖνο, μεθ' ὅλας τὰς ἀνακρίσεις καὶ ἐρεῦνας, ἔσχεν ἀποτέλεσμα τὴν μετοίκησιν τῆς οἰκογενείας, ὅπερ ἤδη εἴπομεν, καὶ τὴν ὅποιαν ἐξήγησε πρῶτος ὁ Ἀνδρέας Πενάλτα.

Ἐπεται τὸ τέλος.

Τρίγκουλος

Η ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΜΟΝΣΟΡΩ
ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΔΟΥΜΑ

Συνέχεια· ἴδε προηγούμενον φύλλον.

— Καὶ τώρα, ἐξηκολούθησεν ὁ Κουέλος, στρεφόμεθα πρὸς ὑμᾶς, ὅπως σᾶς ἐπαναλάβωμεν· σῶσταί μας, Μεγαλειότατε,

ἢ μάλλον σωθῆτε, διότι, ἐὰν ἡμεῖς πέσωμεν, ὑμεῖς ἀποθνήσκετε· αὐριον δὲ κύριος Γκιζης θέλει ἔλθει εἰς τὸ Λούβρον νὰ αἰτήσῃ παρ' ὑμῶν, ὅπως διορίσῃτε ἀρχηγὸν τῆς Ἐνώσεως, ὑμεῖς δὲ θέλετε διορίσει τὸν δοῦκα δ' Ἀνζιού, ὡς ὑπεσχέθητε αὐτῷ, καὶ τότε, ἅμα οὗτος διορισθῇ ἀρχηγὸς τῆς Ἐνώσεως, δηλαδή ἅμα ὡς τεθῇ ἐπὶ κεφαλῆς ἐκατοντάκις χιλίων Παρισινῶν, ἐξηρησιμμένων ὑπὸ τῶν ὀργίων ταύτης τῆς νυκτός, θέλει μεταχειρισθῇ ὑμᾶς κατ' ἰδίαν αὐτοῦ βούλησιν.

— Ἄ! ᾧ! εἶπεν ὁ Ἑρρίκος, καὶ ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ τῆς ἐσχάτης ἀποφάσεως, θὰ ἦσθε διατεθειμένοι νὰ με βοηθήσητε;

— Ναί, Μεγαλειότατε, ἀπεκρίθησαν οἱ νέοι ὁμοφώνως.

— Ἀρκεῖ ὅμως, Μεγαλειότατε, προσέθετο ὁ δ' Ἐπερνών, νὰ μοι δώσητε καιρὸν ν' ἀντικαταστήσω τὰ ἐνδύματά μου.

— Ὑπάγε εἰς τὸ ἱματιοφυλάκιόν μου, δ' Ἐπερνών, ὁ θεὸς θεράπων μου θέλει σοὶ χορηγήσῃ τοιαῦτα· ἔχομεν ἴσον ἀνάστημα.

— Καὶ εἰς ἐμὲ ἀρκεῖ νὰ λάβω ἐν λουτρὸν, εἶπεν ὁ Σχομβέργ.

— Ὑπάγε εἰς τὸν λουτρῶνά μου.

— Λοιπόν, Μεγαλειότατε, εἶπεν ὁ Σχομβέργ, δυνάμεθα νὰ ἐλπίζωμεν ὅτι ἡ ὕbris δὲν θέλει μείνει ἀνεκδίκητος;

Ὁ Ἑρρίκος ἔτεινε τὴν χεῖρα ἐν στήματι σιωπῆς, κλίνας δὲ τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τοῦ στήθους του, ἐφάνη σκεπτόμενος βαθέως.

Μετὰ δὲ μικρὸν:

— Κουέλε, εἶπε, πληροφορήθητι ἐὰν ὁ κύριος δ' Ἀνζιού ἐπανῆλθεν εἰς τὸ Λούβρον.

Ὁ Κουέλος ἐξῆλθεν, οἱ δὲ λοιποὶ περιέμενον τὴν ἀπάντησιν αὐτοῦ.

— Μεγαλειότατε, ἠρώτησεν ὁ Μωζιρόν, ἐλάβετε, λοιπόν, μίαν ἀπόφασιν;

— Θὰ ἴδῃτε, ἀπήντησεν ὁ βασιλεὺς.

Ὁ Κουέλος ἐπέστρεψεν.

— Ὁ κύριος δούξ εἰσέτι δὲν ἐπανῆλθεν, εἶπε.

— Ἐχει καλῶς, ἀπεκρίθη ὁ βασιλεὺς.

δ' Ἐπερνών, ὑπάγετε ν' ἀλλάξῃτε φορέματα· Σχομβέργ, ὑπάγετε ν' ἀλλάξῃτε χρῶμα· ὑμεῖς δὲ, Κουέλε καὶ Μωζιρόν, κατέλθετε εἰς τὸ φυλακεῖον καὶ φρουρήσατέ με καλῶς μέχρι τῆς ἀφίξεως τοῦ ἀδελφοῦ μου.

— Ἀποῦ δ' ἐπιστρέψῃ; ἠρώτησεν ὁ Κουέλος.

— Θέλετε διατάξαι νὰ κλείσωσι πύλας τὰς θύρας; ὑπάγετε.

— Εὖγε, Μεγαλειότατε! εἶπεν ὁ Κουέλος.

— Μεγαλειότατε, εἶπεν ὁ δ' Ἐπερνών, μετὰ δέκα λεπτὰ τῆς ὥρας ἐπανερχομαι.

— Ἐγὼ ὅμως, εἶπεν ὁ Σχομβέργ, δὲν δύναμαι νὰ προσδιορίσω πότε θὰ ἐπανέλθω, διότι τοῦτο ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ποσότητος τῆς βαφῆς.

— Ἐλθετε ὅσῃ τάχῃ, τοῦτο μόνον ὡς λέγω.

— Ἀλλ' ἡ Ὑμετέρα Μεγαλειότης θὰ μείνει μόνη; ἠρώτησεν ὁ Μωζιρόν.

— Ὁχι, Μωζιρόν, μένω μετὰ τοῦ Θεοῦ, τοῦ ὁποίου θέλω δεηθῇ νὰ προστατεύσῃ τὸ ἡμέτερον ἔργον.

— Δεήθητε Αὐτοῦ θερμῶς, Μεγαλειότατε, διότι ἀρχίζω νὰ πιστεύω, ὅτι συνεννοεῖται μετὰ τοῦ διαδόλου, ὅπως κολάσῃ ἡμᾶς εἰς τοῦτον καὶ εἰς τὸν ἄλλον κόσμον.

— Ἀμήν! εἶπεν ὁ Μωζιρόν.

Οἱ τέσσαρες νέοι ἐξῆλθον καὶ ὁ βασιλεὺς, μείνας μόνος, ἐγονυπέτησεν ἐπὶ τοῦ προσευχητηρίου του.

MB'

Ὁ Σχομὼ εἶναι ἔτι μάλλον βασιλεὺς τῆς Γαλλίας.

Μεσονύκτιον ἐσήμανεν, καθ' ἣν ὥραν, συνήθως, αἱ θύραι τοῦ Λούβρου ἐκλείοντο.

Ὁ Ἑρρίκος εἶχεν ὀρθῶς ὑπολογίσει, ὅτι ὁ δούξ δ' Ἀνζιού δὲν ἤθελε λείψει νὰ διέλθῃ τὴν νύκτα εἰς τὸ Λούβρον, ὅπως παρὰσχῇ ὀλιγωτέρας ἀφορμὰς ὑπονοιῶν, τὰς ὁποίας ὁ θόρυβος τῶν Παρισίων ἔμελλε νὰ διεγείρῃ εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ βασιλέως.

Ὁ Ἑρρίκος, λοιπόν, διέταξεν, ὅπως αἱ θύραι μὴ κλεισθῶσι πρὸ τῆς πρώτης ὥρας μετὰ τὸ μεσονύκτιον.

Μετὰ τὸ μεσονύκτιον καὶ τέταρτον, ὁ Κουέλος ἀνῆλθε παρὰ τῷ βασιλεῖ.

— Μεγαλειότατε, εἶπεν, ὁ δούξ ἐπέστρεψε.

— Τί πράττει ὁ Μωζιρόν;

— Ἐξακολουθεῖ νὰ φρουρῇ, ἵνα βεβαιωθῇ, ὅτι ὁ δούξ δὲν θέλει ἐξέλθαι ἐκ νέου.

— Δὲν ὑπάρχει τοιοῦτος κίνδυνος.

— Τότε... εἶπεν ὁ Κουέλος, ποιησάμενος κίνημα, ἐνδεικτικόν, ὅτι ἦτο καιρὸς ἐνεργείας.

— Τότε... ᾧ τον ἀφήσωμεν νὰ κατακληθῇ ἡσύχως, εἶπεν ὁ βασιλεὺς. Τίς εἶναι μετ' αὐτοῦ;

— Ὁ κύριος Μονσору καὶ οἱ συνῆθεις εὐπατρίδαί του.

— Καὶ ὁ κύριος δὲ Βουσύ;

— Δὲν εἶναι.

— Ἐχει καλῶς, εἶπεν ὁ βασιλεὺς, μεγάλως ἀνκουφισθεὶς, μαθὼν ὅτι ὁ ἀδελφός του ἦτο ἐστερημένος τοῦ καλλιτέρου ξίφους του.

— Τί διατάσσει ὁ βασιλεὺς; ἠρώτησεν ὁ Κουέλος.

— Νὰ εἰδοποιηθῶσιν ὁ Σχομβέργ καὶ ὁ δ' Ἐπερνών νὰ σπεύσωσιν, ὁ δὲ κύριος Μονσору, ὅτι ἐπιθυμῶ νὰ τῷ ὁμιλήσω.

Ὁ Κουέλος προσέκλινε καὶ ἐξεπλήρωσε τὴν ἐντολὴν μετὰ τῆς προθυμίας, τὴν ὁποίαν δύνανται νὰ προσδώσωσιν εἰς τὴν ἀνθρωπίνην βούλησιν τὸ μῖσος καὶ ὁ πόθος τῆς ἐκδίκησης, συνηνωμένα εἰς τὴν αὐτὴν καρδίαν.

Μετὰ πέντε λεπτὰ τῆς ὥρας, ὁ δ' Ἐπερνών καὶ ὁ Σχομβέργ ἐπανῆλθον, μετ' αὐτοὺς δ' ἐνεφανίσθη ὁ κύριος Μονσору.

— Ὁ κύριος λοχαγὸς τῶν σωματοφυλάκων τῆς Ὑμετέρας Μεγαλειότητος μοὶ ἀνήγγειλεν, ὅτι ἡ Ὑμετέρα Μεγαλειότης μοὶ περιποιεῖ τὴν τιμὴν νὰ με καλέσῃ, εἶπεν ὁ μέγας κυνηγὸς μεθ' ὑποκλίσεως.

— Ναί, κύριε, εἶπεν ὁ Ἑρρίκος· ναί, περιδιαβάων ἀπόψε, εἶδον τοὺς ἀστέρας τόσοι λαμπροὺς καὶ τὴν σελήνην τόσοι ὠραῖαν, ὥστε ἐσκέφθην, ὅτι, με τοιοῦτον ὠραῖον καιρὸν, ἡδυνάμεθα νὰ ἐξέλθωμεν αὐριον εἰς ἐξαιρετον θήραν. Μόλις εἶνε μεσονύκτιον, κύριε κόμη, ἀναχωρήσατε, λοιπόν, παραχρῆμα διὰ τὰς Βιγκέννας, ἀνιχνεύσατε μίαν δορκάδα καὶ αὐριον θὰ τὴν θηρεύσωμεν.

— Ἀλλὰ, Μεγαλειότατε, εἶπεν ὁ Μονσору, ἐνόμιζον, ὅτι ἡ Ὑμετέρα Μεγαλειότης εἶχε περιποιήσει τὴν τιμὴν εἰς τὸν ἐξοχώτατον δοῦκα δ' Ἀνζιού καὶ εἰς τὸν κύριον δὲ Γκιζην νὰ ὀρίσῃ αὐτοῖς συνέτευξιν διὰ τὴν αὐριον διὰ τὸν διορισμὸν ἀρχηγοῦ τῆς Ἐνώσεως.

— Ἔστω! ἔπειτα, κύριε; εἶπεν ὁ βασιλεὺς μετὰ τοῦ ὑψηλόφρονος ὕψους του, εἰς τὸ ὅποῖον ἦτο δύσκολος ἡ ἀπάντησις.

— Ἔπειτα, Μεγαλειότατε... ἔπειτα, ἴσως δὲν ὑπάρχει πλέον καιρὸς.

— Ὁ καιρὸς ποτὲ δὲν λείπει, κύριε, μέγαλε κυνηγέ, πρὸς ὃν τινα ἡξέυρει νὰ τον μεταχειρίζεται· ἐνεκὰ τούτου, σὰς λέγω: ἔχετε καιρὸν ν' ἀναχωρήσητε ἀπόψε, ἀρκεῖ ν' ἀπέλθῃτε παραχρῆμα· ἔχετε καιρὸν ν' ἀνιχνεύσητε μίαν δορκάδα, ταύτην τὴν νύκτα, καὶ θὰ ἔχετε καιρὸν νὰ ἐτοιμάσητε τὰ πάντα μέχρι τῆς δεκάτης πρωΐνης ὥρας τῆς αὐριον. Ὑπάγετε, λοιπόν, καὶ ἀμέσως! Κουέλε, Σχομβέργ, διατάξατε ἐκ μέρους μου, ἐκ μέρους τοῦ βασιλέως ν' ἀνοιχθῶσιν αἱ θύραι τοῦ Λούβρου διὰ τὸν κύριον Μονσору· πάλιν δ' ἐκ μέρους τοῦ βασιλέως, διατάξατε νὰ κλεισθῶσιν, ἀποῦ ἐξέλθῃ.

Ὁ μέγας κυνηγὸς ἀπεσύρθη ὅλως ἐκ πληκτος.

— Εἶναι, λοιπόν, ἰδιοτροπία τοῦ βασιλέως; ἠρώτησε τοὺς δύο νέους εἰς τὸν ἀντιθάλαμον.

— Ναί, ἀπήντησαν οὗτοι λακωνικῶς. Ὁ Μονσору ἐνόησεν, ὅτι οὐδὲν ἡδύνατο νὰ μάθῃ παρὰ τούτων καὶ ἐσιώπησεν.

— ὦ! ὦ! ἐψιθύρισε καθ' ἑκτόν, ρίψας βλέμμα πρὸς τὰ δώματα τοῦ δουκὸς δ' Ἀνζιού, νομίζω, ὅτι τοῦτο δὲν μυρίζει καλὰ διὰ τὴν Αὐτοῦ Βασιλικὴν Ὑψηλότητα.

Δὲν ὑπῆρχεν ὅμως εὐκαιρία νὰ εἰδοποιησῇ τὸν πρίγκηπα, διότι ὁ Κουέλος καὶ ὁ Σχομβέργ ἴσταντο ἐκατέρωθεν τοῦ μεγάλου κυνηγοῦ. Πρὸς στιγμὴν, οὗτος ἐπίστευσεν, ὅτι οἱ δύο εὐνοούμενοι εἶχον ἰδιαιτέρας διαταγὰς ὡς πρὸς αὐτὸν καὶ ὅτι ἐκράτουν αὐτὸν αἰχμαλωτον, μόνον δ' ὅτε ἐξῆλθε τοῦ Λούβρου καὶ ἤκουσε τὰς θύρας ἐπανακλεισμένας, ἐνόησεν, ὅτι αἱ ὑπόνοιαι του ἦσαν ἀβάσιμοι.

Ἐντὸς δέκα λεπτῶν τῆς ὥρας, ὁ Κουέλος καὶ ὁ Σχομβέργ ἐπανῆλθον παρὰ τῷ βασιλεῖ.

— Τώρα, εἶπεν ὁ Ἑρρίκος, σιωπὴ καὶ ἀκολουθήσατέ με.

— Ποῦ ὑπάγωμεν, Μεγαλειότατε; ἠρώτησεν ὁ πάντοτε συνετὸς δ' Ἐπερνών.

— Ὅσοι ἔλθωσι θὰ ἴδωσι ἀπεκρίθην, ὁ βασιλεὺς.

— Ἐμπρός! εἶπον ταῦτοχρόνως οἱ τέσσαροι νέοι.

Οἱ εὐνοούμενοι ἐξησφάλισαν τὰ ξίφη των, ἐκόμβωσαν τοὺς μανδύας των καὶ ἠκολούθησαν τὸν βασιλέα, ὅστις, κοπτῶν φανὸν εἰς τὴν χεῖρα, ὠδήγησεν αὐτοὺς, διὰ τοῦ γνωστοῦ ἡμῖν κρυφίου διαδρόμου, διὰ τοῦ ὁποίου πολλάκις ἴδομεν τὸν βασιλέα Κάρολον Θ' καὶ τὴν βασιλομήτορα μεταβαίνοντας παρὰ τῇ ἀδελφῇ καὶ θυγατρὶ των, τῇ ἀγαθῇ Μαργῶ, τῆς ὁποίας τὰ δώματα εἶχε καταλάβει ὁ δούξ δ' Ἀνζιού.

Θεράπων ἠγρύπνει εἰς τὸν διαδρόμον, πρὶν ἢ ὅμως λάθῃ καιρὸν ν' ἀπέλθῃ καὶ εἰδοποιήσῃ τὸν κύριόν του, ὁ Ἑρρίκος τὸν εἶχε συλλάβει, ἐπιβαλὼν δ' αὐτῷ σιγὴν, παρέδωκε πρὸς τοὺς ἀκολουθοῦσους του, οἵτινες ἐνέκλεισαν αὐτὸν ἐντὸς μικροῦ δωματίου.

Αὐτὸς οὗτος, λοιπόν, ὁ βασιλεὺς ἔστρεψε τὴν κλεῖδα τοῦ κοιτῶνος, ἐν ᾧ ἐκοιμᾶτο ὁ ἐξοχώτατος δούξ δ' Ἀνζιού.

Ὁ δούξ εἶχε κατακλιθῇ, λικνιζόμενος ὑπὸ τῶν φιλοδόξων ὄνειρων, τὰ ὁποῖα τῷ εἶχον διεγείρει τὰ γεγονότα τῆς ἐσπέρας. Ὁδηγούμενος ὑπὸ τοῦ δουκὸς Γκιζη, εἶχεν ἴδει τὸν λαόν, ὑποχωροῦντα ἐνώπιον αὐτοῦ καὶ τῶν εὐπατρίδων του, ἐνῷ οἱ εὐπατρίδαι τοῦ βασιλέως ἐξυθρίζοντο καὶ προσεβάλλοντο. Οὐδέποτε εἶχεν ἀπολαύσει τοσαύτης δημοτικότητος.

Εἶχεν ἀποθέσει ἐπὶ τῆς τραπέζης ἐπιστολὴν, τὴν ὁποίαν ὁ κύριος Μονσορώ τῷ εἶχεν ἐγγχειρίσει ἐκ μέρους τοῦ δουκὸς Γκιζη, ὅστις ἐπίσης τῷ συνίστα, διὰ τοῦ Μονσορώ, νὰ μὴ λείψῃ νὰ παρευρεθῇ παρὰ τῷ βασιλεὶ τὴν ἐπιούσαν.

Ὁ δούξ δ' Ἀνζιού δὲν εἶχεν ἀνάγκην τοιαύτης συστάσεως, διότι δὲν ἐσκέπτετο ν' ἀπολειφθῇ κατὰ τὴν ὥραν τοῦ θριάμβου.

Ὁ Ἑρρίκος ἐνευσε πρὸς τοὺς ἀκολουθοῦσους του νὰ παραμείνωσιν ἐπὶ τῆς φλῆς τῆς θύρας καὶ προύχωρησε μόνος πρὸς τὴν κλίνην τοῦ Φραγκίσκου, σοβάρως, συνωφρυνόμενος καὶ σιωπηλός.

— Μεγαλειότατε, ὑπετραύλισεν ὁ δούξ, ἡ τιμή, τὴν ὁποίαν μοὶ περιποιεῖ ἡ Ὑμετέρα Μεγαλειότης, εἶναι τόσο ἀπρόοπτος...

— Ὡστε σὰς τρομάζει, δὲν ἔχει οὕτω; εἶπεν ὁ βασιλεὺς· τὸ ἐννοῶ· ἀλλ' ὅχι, μέινετε, ἀδελφέ μου, μὴ ἐγερθῆτε.

— Ἀλλ' οὐχ ἤττον, Μεγαλειότατε... ἐπιτρέψατε, εἶπεν ὁ δούξ, τρέμων καὶ λαμβάνων τὴν ἐπιστολὴν τοῦ δουκὸς Γκιζη, τῆς ὁποίας εἶχε μόλις περάνει τὴν ἀνάγνωσιν.

— Ἀνεγίνωσκετε; ἠρώτησεν ὁ βασιλεὺς.

— Ναί, Μεγαλειότατε.

— Θὰ ἦτο ἀνάγνωσις ἐνδιαφέρουσα, ἀφοῦ σὰς ἐκράτησεν ἄγρυπνον μέχρι ὥρας τόσο προκεχωρηκυίας τῆς νυκτός.

— Ὡ! Μεγαλειότατε, ἀπεκρίθη ὁ δούξ μὲ παγετῶδες μειδίαμα, οὐδὲν σημαντικὸν ἀνεγίνωσκον· τὴν ἀλληλογραφίαν τῆς ἐσπέρας.

— Ναί, εἶπεν ὁ Ἑρρίκος, καταλαμβάνω, ἀλληλογραφία τῆς ἐσπέρας εἶναι

ἀλληλογραφία τῆς Ἀφροδίτης· ἀλλ' ὅχι, πλανῶμαι, διότι δὲν σφραγίζουσι μὲ σφραγίδας τοιούτων διαστάσεων τὰ ἐπιστόλια, τὰ ὁποῖα κομίζει ἡ Ἴρις ἢ ὁ Ἑρμῆς.

Ὁ δούξ ἀπέκρυψεν ἐντελῶς τὴν ἐπιστολὴν.

— Ὁ φίλτατος Φραγκίσκος εἶναι ἐχέμυθος, εἶπεν ὁ βασιλεὺς, συνοδεύων τὴν φράσιν του μὲ γέλωτα, ὅμοιον τριγμῷ ὀδόντων, ὅστις ἐτρόμαξε τὸν ἀδελφόν του.

Οὐχ ἤττον, κατέβαλε πᾶσαν προσπάθειαν, ὅπως καθησυχάσῃ.

— Ἡ Ὑμετέρα Μεγαλειότης θέλει νὰ μοὶ εἴπῃ τι ἰδιαιτέρως; ἠρώτησεν ὁ δούξ, ὅστις ἔκ τινος κινήματος τῶν ἐπὶ τῆς θύρας παραμενόντων τεσσάρων εὐπατρίδων ἐνόησεν, ὅτι οὗτοι ἠκροῶντο καὶ ἔχαιρον διὰ τὴν ἐναρξιν τῆς σκηνῆς.

— Ὅ, τι ἰδιαιτέρον ἔχω νὰ σὰς εἴπω, κύριε, εἶπεν ὁ βασιλεὺς, τονίσας τὴν τελευταίαν ταύτην λέξιν, ἥτις, κατὰ τὴν ἰσχύουσαν ἐν Γαλλίᾳ ἐθιμοτυπίαν, ἀπεδίδετο εἰς τοὺς ἀδελφούς τῶν βασιλέων, θέλετε θεωρήσει εὐλογον νὰ σὰς το εἴπω σήμερον ἐνώπιον μαρτύρων, Κύριοι, ἐξηκολούθησεν ὁ βασιλεὺς, στράφεις πρὸς τοὺς τεσσάρους εὐπατρίδας, ἀκούσατε καλῶς, ὁ βασιλεὺς τὸ ἐπιτρέψει.

Ὁ δούξ ἤγειρε τὴν κεφαλὴν.

— Μεγαλειότατε, εἶπε μὲ τὸ πλήρες μίσους καὶ δηλητηρίου βλέμμα, τὸ ὁποῖον ὁ ἄνθρωπος ἔχει δανεισθῇ παρὰ τοῦ ὄφους, πρὶν ἢ προσβῇ ἄνδρα τῆς τάξεώς μου, ἔδει νὰ μοὶ ἀρνηθῇτε τὴν ἐν τῷ Λούβρῳ φιλοξενίαν, διότι ἐν τῷ μεγάρῳ τῶν Ἀνζιού θὰ ἦμην τοῦλάχιστον κύριος νὰ σὰς ἀπαντήσω.

— Τῇ ἀληθείᾳ, εἶπεν ὁ Ἑρρίκος μὲ φοβερὰν εἰρωνείαν, λησμονεῖτε, ὅτι, ὅπου δὴποτε ἂν εὐρίσκεσθε, εἴθε ὑπήκοός μου καὶ ὅτι οἱ ὑπήκοοί μου εἶναι εἰς τὸν οἶκόν μου, ὅπου δὴποτε ἂν εὐρίσκωνται, διότι, χάρις τῷ Θεῷ, εἰμὶ ὁ βασιλεὺς!... ὁ βασιλεὺς τοῦ ἐδάφους!

— Μεγαλειότατε, ἀνέκραξεν ὁ Φραγκίσκος, εἰμὶ εἰς τὸ Λούβρον... παρὰ τῇ μητρὶ μου.

— Καὶ ἡ μήτηρ σὰς εἶναι εἰς τὸν οἶκόν μου, ἀπεκρίθη ὁ βασιλεὺς. Ἐμπρός, ἄς τελειώσωμεν, κύριε· δότε μοὶ ἐκεῖνο τὸ ἐγγράφον.

— Ποῖον;

— Αὐτό, τὸ ὁποῖον ἀνεγίνωσκετε καὶ τὸ ὁποῖον ὑπῆρχεν ἐπὶ τῆς τραπέζης, ἀλλ' ἐκρύψατε, ἅμα τῇ ἐμφανίσει μου.

— Μεγαλειότατε, σκέφθητε! εἶπεν ὁ δούξ.

— Τί νὰ σκεφθῶ; ἠρώτησεν ὁ βασιλεὺς.

— Ὅτι μοὶ ὑποβάλλετε αἰτησὶν ἀναξίαν μὲν εὐπατρίδου, ἀλλ' οὐχ ἤττον ἀξίαν ὑπαλλήλου τῆς Ὑμετέρας ἀστυνομίας.

Ὁ βασιλεὺς ἐγένετο κάτωχρος.

— Τὴν ἐπιστολὴν, κύριε! εἶπεν.

— Εἶναι ἐπιστολὴ γυναικεῖα, Μεγαλειότατε, σκέφθητε! εἶπεν ὁ Φραγκίσκος.

Ἔπεται συνέχεια.

Εἰς χορὸς προσωπιδιοφῶρον

[Ἐκ τῶν τοῦ Α. Δουμά].

Εἶχον διατάξῃ τὸν ὑπηρέτην μου νὰ μὴ ἀφήσῃ οὐδένα νὰ εἰσέλθῃ· ἐν τούτοις, εἰς φίλος μου ἐβίασε τὴν ἀπαγόρευσιν ταύτην. Ὁ ὑπηρέτης μου ἀνῆγγειλε τὸν κ. Ἀντώνιον Ρ... Ὁπισθεν τοῦ Ἰωσήφ εἶδον τὸν ἀναγγελλόμενον, ὥστε μ' ἦτο ἀδύνατον νὰ μὴ τὸν δεχθῶ.

— Πολὺ καλὰ, εἶπον ὑψηλοφώνως, ἄς εἰέλθῃ· «Ἀς παῖ· τὸ διάβολο!» προσέθηκα ἐνδομύχως.

Ὅταν ἐργάζεται τις μόνον ἡ ἀγαπημένη γυνὴ δύναται ἀτιμωρητὶ νὰ τὸν ἐνοχλήσῃ, διότι πάντοτε ἔχει μέρος τι εἰς αὐτὴν τὴν ἐργασίαν. Δι' ὃ δυσθύμως ὀλίγον τὸν ὑπεδέχθην, ἀλλ' ὅτε εἶδον αὐτὸν ὡχρότατον καὶ λίαν ἐξησθηνημένον τὸν ἠρώτησα:

— Τί ἔχεις; τί σοὶ συνέβη;

— Ὡ! ἀρῆσέ με ν' ἀναπνεύσω, εἶπε, καὶ θὰ σοὶ τὰ διηγηθῶ. Ἀλλως τε, ἡ τοῦτο θὰ ἦναι ὄνειρον, ἢ θὰ ἦμαι τρελλός.

Ἐρρίφθη ἐπὶ τινος ἑδρας καὶ ἐκκλύψε τὴν κεφαλὴν μὲ τὰς χεῖράς του.

Τὸν παρετήρουν ἐκπληκτοί· ἡ κόμη τοῦ ἡτο βεδρεγμένη ἐκ τῆς βροχῆς, τὰ δὲ ὑποδήματα του, τὰ γόνατά του καὶ τὸ κάτω μέρος τοῦ πανταλονίου του κατελασσωμένα. Μετέβην εἰς τὸ παράθυρον καὶ εἶδον ἔμπροσθεν τῆς θύρας μου τὸν ὑπηρέτην του καὶ τὸ ἀμαξάκι του. Τίποτε δὲν ἐνόουν.

— Ὑπῆγα εἰς τὸ κοιμητήριον Περ-Λασαίξ, μὲ εἶπεν, ἰδὼν τὴν ἐκπληξίν μου.

— Εἰς τὰς δέκα τὸ πρωί;

— Ὑπῆγα εἰς τὰς ἑπτὰ... Κατηραμένη χορὴ τῶν προσωπιδιοφόρων!

Δὲν ἐνόουν τί κοινὸν εἶχεν ὁ χορὸς τῶν προσωπιδιοφόρων μὲ τὸ νεκροταφεῖον. Ἀπεφάσισα λοιπὸν νὰ περιμένω τί θὰ μ' εἴπῃ, καὶ στρέψας τὴν ῥάχην πρὸς τὴν ἐστίαν, ἤρχισα νὰ στρίπτω ἐν σιγάρῳ μὲ τὴν ψυχραίμην καὶ τὴν ὑπομονὴν Ἰσπανοῦ.

Ὅταν ἔκαμον τὸ σιγάρῳ τὸ προσέφερον πρὸς τὸν Ἀντώνιον, ὅστις ἤξευρον ὅτι ἠγάπα τὸν καπνόν, ἀλλὰ μ' εὐχαρίστησε διὰ νεύματος τῆς κεφαλῆς καὶ ἠρνήθη τὸ σιγάρῳ. Ἐκυψά ἵνα τὸ ἀνάψω δι' ἐμαυτόν, ὅτε ὁ Ἀντώνιος μ' ἐσταμάτησεν.

— Ἀλέξανδρε, μὲ εἶπεν, ἀκούσέ με, σὲ παρακαλῶ.

— Ἀλλὰ πρὸ ἐνὸς τετάρτου εἰς' αὐτοῦ καὶ μ' ὅλον τοῦτο τίποτε δὲν εἶπε· ἀκόμη.

— Ὡ! Εἶναι πολὺ παράδοξον συμβεβηκός αὐτό!

Ἠγέρθην, ἔθεσα τὸ σιγάρῳ μου ἐπὶ τῆς ἐστίας καὶ διεσταύρωσα τὰς χεῖρας, δίκην ἀνθρώπου ὑποταταγμένου εἰς τὴν τύχην του· ἤρχιζα μόνον νὰ πιστεύω, καθὼς καὶ αὐτός, μήπως ἦτο τρελλός.

Ἐνθυμίσαι τὸν χορὸν τοῦ Μελοδράματος ὅπου σὲ συνήνηται; μὲ εἶπε μετὰ τινὰ σιγμὴν σιωπῆς.

— Τὸν τελευταῖον, εἰς τὸν ὁποῖον τὸ πολὺ πολὺ ἦσαν διακόσιοι ἄνθρωποι;